

Nyköpings kommun

kommun@nykoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Tystberga skola i Nyköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun att senast den **25 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten (påtalade brister) samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid, kontakta Skolinspektionen för prövning.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att verksamheten vid Tystberga skola inte uppfyller författningarnas krav avseende att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar och behov ska utvecklas så långt som möjligt utifrån utbildningens mål.

Åtgärder

- Se till att rektorn och lärarna organiserar och genomför undervisningen så att den anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov i alla ämnen. (1 kap. 4 §, 2 kap 10 § och 3 kap. 2 § skollagen; Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [Lgr 11]) 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)

- Se till att lärare och annan personal samverkar med varandra i arbetet med att anpassa undervisningen efter elevernas olika förutsättningar och behov. (Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att lärare och annan personal får den kompetensutveckling som krävs för att de ska kunna anpassa undervisningen efter elevers olika förutsättningar och behov. (2 kap. 34 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn följer upp att undervisningen i alla ämnen anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov. (1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Tystberga skola inte uppfyller författningarnas krav avseende arbetet med att ge eleverna de extra anpassningar och det särskilda stöd som behövs för att de ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Åtgärder

- Se till att rektorn tillsammans med lärarna uppmärksammar vilka elever som är i behov av extra anpassningar, samt ser till att eleverna ges de extra anpassningar som de behöver. (3 kap. 5 §, Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att ge eleverna de extra anpassningar som de behöver. I detta ingår att lärarna informeras om de extra anpassningar som eleverna ska ges. (3 kap. 5 §, Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att alla lärare anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befars inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 7 § skollagen).
- Se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Efter att utredningen är gjord, ska rektorn eller den personal som rektorn överlåtit beslutanderätten till, ta ställning till om eleven ska ges särskilt stöd. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn följer upp och säkerställer att en elev får det särskilda stödet på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 10 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn beslutar om åtgärdsprogram som innebär att det särskilda stödet ska ges i annan elevgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång. (3 kap. 9 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

- Se till att personalen får nödvändig kompetensutveckling för att eleverna ska få de extra anpassningar och det särskilda stöd som de behöver. (2 kap. 34 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun en anmärkning. Nyköpings kommun ska senast den **25 oktober 2021** inkomma med en skriftlig redovisning av åtgärder som vidtagits för att avhjälpa påtalad brist.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Nyköpings kommun inte uppfyller författningarnas krav avseende arbetet med garantin för tidiga stödinsatser.

Motivering till föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Tillsynen visar att flera elever inte ges den ledning och stimulans som de behöver för att utvecklas så långt som möjligt. Det beror dels på att rektor inte har säkerställt att undervisningen anpassas efter elevers olika förutsättningar och behov, dels på att lärare och annan personal inte har getts de förutsättningar som krävs för att kunna göra detta. Det senare handlar om såväl bristande kompetens som otillräcklig samverkan och informationsöverföring. Framför allt ges inte lärare och personal som saknar legitimation och behörighet det stöd som de behöver. Sammantaget visar tillsynen att det finns en betydande risk för att bristerna inverkar negativt på elevers möjlighet att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår bland annat att det i utbildningen ska tas hänsyn till elevers olika behov, och att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare framgår av 2 kap. 10 § bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av 3 kap. 2 § framgår att elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt 2 kap. 34 § skollagen ska huvudmannen se till att personalen ges möjlighet till

kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att lärare och annan personal vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Enligt läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) avsnitt 2.2 ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för lärande. Vidare ska lärarna ta hänsyn till varje enskilds individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. Läraren ska också organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Av avsnitt 2.8 framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har, inom givna ramar, bland annat ett särskilt ansvar för att undervisningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans samt den hjälp de behöver. Rektorn ansvarar också för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Tillsynen visar att undervisningen inte i tillräcklig utsträckning anpassas efter elevernas olika förutsättningar och behov. I intervjuerna framkommer flera exempel på detta. Rektorn uppger exempelvis att det tog alltför lång tid innan det upptäcktes att undervisningen i en årskurs läsåret 2019/20 inte var anpassad till elevernas behov kopplade till såväl kunskapsmässiga som sociala svårigheter. Flera elever i klassen har därför innevarande läsår huvudsakligen getts individuell undervisning av elevassistenter. Av intervjuer med rektorn, biträdande rektorn, lärare och elevhälsan framgår dock att denna undervisning inte har gett eleverna den ledning och stimulans, eller stöd (se vidare under *Extra anpassningar och särskilt stöd* nedan), som de behöver.

Även Skolinspektionens enkät till elever, lärare och vårdnadshavare vårterminen 2021 visar att elever inte ges den ledning och stimulans samt de anpassningar som de behöver. Både lärare och elever ger låga värden kopplat till dessa aspekter av undervisningen jämfört med övriga skolor i enkätomgången. På en skala mellan 0 och 10 är indexvärdet för lärarenkäten 5,6 för stimulans och 7,6 för anpassningar av undervisningen. Motsvarande värden för samtliga skolenheter i omgången är 7, 0 respektive 7,8. Indexvärdena för elevenkäten är 4,9 för stimulans och 5,6 för anpassningar, medan värdena för samtliga medverkande skolenheter är 7,0 och 7,8. Även vårdnadshavare i förskoleklassen och grundskolan ger sammantaget lägre omdömen kopplat till stimulans och anpassning av undervisningen än vårdnadshavare på övriga skolor.

Tillsynen visar att lärarna saknar kompetens gällande arbetet med att anpassa undervisningen. Vidare finns brister i samverkan mellan lärarna gällande det arbetet. Detta är särskilt kopplat till lärare som saknar legitimation och behörighet, nyanställda lärare och lärare som undervisar i flera klasser. Dessa lärare uppger att det finns elever som de inte vet hur de ska anpassa undervisningen för. I intervjun framkommer att de har efterfrågat handledning men inte fått det, och att de istället försöker hitta egna

lösningar. Eftersom ett par av dessa lärare inte har några ämneskollegor på skolan saknas också möjligheter till samverkan kring hur undervisningen kan anpassas i deras ämnen. Någon lärare har därför på eget initiativ tagit kontakt med en kollega på en annan skola för att få hjälp. Att samverkan kring undervisningen generellt sett brister på skolan framgår också av Skolinspektionens enkät till lärarna. Indexvärdet för samverkan kring undervisningen är 3,3 att jämföra med 6,5 för samtliga deltagande skolenheter. Exempel på påståenden som lärarna ska ta ställning till i enkäten är om konferenserna är till nytta för undervisningen och om de samverkar med kolleger när undervisningen planeras.

Tillsynen visar att det även finns brister i rektorns uppföljning av hur undervisningen anpassas utifrån elevernas behov. Rektorn uppger att hon följer upp undervisningens genomförande bland annat genom att biträdande rektorn återrapporterar vad som framkommer vid de regelbundna avstämningarna två gånger per termin då elevernas måluppfyllelse följs upp. Enligt rektorn ska också specialpedagogen, som anställdes på heltid från och med vårterminen 2021, stödja lärarna i att ge eleverna en undervisning efter deras förutsättningar och behov. Av tillsynen framgår dock att detta inte är tillräckligt. Av intervjuer med lärare framgår till exempel att det finns personal som blandar samman beskrivningar av hur de arbetar med ledning och stimulans med beskrivningar som gäller arbetet med extra anpassningar. Detta bekräftas också av elevhälsan, som uppger att lärarna har svårt att identifiera vad som bör ses som ledning och stimulans och vad som är extra anpassningar. Även Skolinspektionens enkät till den pedagogiska personalen våren 2021 tyder på att rektorn inte har tillräcklig inblick i hur undervisningen bedrivs. Indexvärdet kopplat till frågor om huruvida rektorn tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan och har god kunskap om det dagliga arbetet på skolan är lågt: 5,6 jämfört med 7,7 för samtliga deltagande skolenheter i enkäten.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns omfattande brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Tillsynen visar att elever inte alltid ges de extra anpassningar eller det särskilda stöd som de behöver. Detta beror bland annat på att det finns oklarheter och skiftande uppfattningar på skolenheten om när elever behöver extra anpassningar, vad som är extra anpassningar och när anmälan och utredning bör göras om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Berörda lärare eller annan personal informeras inte heller om vilka elever som har stödinsatser och vad dessa insatser omfattar. Vidare finns brister i arbetet med att utarbeta och besluta om åtgärdsprogram. I likhet med arbetet gällande ledning och stimulans i undervisningen har rektorn inte säkerställt att lärare och övrig personal har den kompetens och samverkar i den utsträckning som krävs, för att de ska kunna identifiera och ge elever det stöd som de behöver.

Tillsynen visar att bristerna sammantaget innebär att elever i hög grad riskerar att inte ges det stöd som de behöver. Skolinspektionen bedömer att detta som allvarligt då det i hög grad påverkar elevernas möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 34 § skollagen ska huvudmannen se till att personalen ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att lärare och annan personal vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår vidare att om det på liknande sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet för en elev i grundskolan ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av Lgr 11, avsnitt 2.2 framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd. Lärarna ska samverka med varandra för att nå utbildningsmålen. Av avsnitt 2.8 framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. Rektorn ansvarar också för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens utredning om arbetet med extra anpassningar

Tillsynen visar att det finns brister i arbetet med extra anpassningar. Bristerna innebär att elever inte alltid skyndsamt ges de extra anpassningar som de behöver. Lärarna saknar tillräcklig kompetens för arbetet med extra anpassningar, och lärarnas samverkan kring detta arbete är inte heller tillräcklig. Av samtliga intervjuer framgår att det på skolan finns olika uppfattningar om vad som utgör extra anpassningar, när dessa ska sättas in samt vad anpassningarna i praktiken innebär. Enligt elevhälsan varierar det dessutom mellan lärare vad de anser är extra anpassningar och vad som är allmänna anpassningar inom ramen för att alla elever ska ges ledning och stimulans. I andra intervjuer pratar informanter om extra anpassningar på gruppnivå, trots att det är en enskild stödinsats för elev som befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare uppger icke legitimerade lärare att de inte ges stöd och handledning i arbetet med extra anpassningar, och att de istället försöker lösa det på bästa sätt på egen hand.

Oklarheten kring vad som är en extra anpassning innebär att det också varierar, beroende på lärare, om dessa sätts in i tid. Såväl rektorn och elevhälsan uppger att dessa ibland sätts in för sent, vilket lett till att elevärenden har blivit akuta. Som tidigare nämnts uppmärksammades flera elevers behov av stödinsatser alltför sent i en klass föregående läsår, vilket ledde till att mer ingripande stödinsatser krävdes. Att det varierar i förmågan att identifiera elever i behov av extra anpassningar, beror enligt elevhälsan på skillnad i lärarnas erfarenheter, vilket leder till att de tolkar och förstår elevers behov olika. Elevhälsan betonar därför att skolan behöver skapa en likvärdighet i det arbetet, vilket nu saknas. Enligt rektorn är orsaken till att anpassningar sätts in för sent att vissa klasser har haft stor omsättning på lärare, och att det tar tid för en ny lärare att upptäcka behovet. Det förekommer också att lärare när de slutar, inte överför information om vilka elever som har extra anpassningar och vad dessa omfattar. Enligt rektorn och elevhälsan skedde exempelvis ingen överlämning när klasslärarna i två klasser/årskurser slutade inför höstterminen 2021. Nuvarande lärare fick därför på nytt kartlägga dessa elevers eventuella behov av extra anpassningar.

Skolinspektionens utredning om arbetet med särskilt stöd

Tillsynen visar det finns brister i arbetet med att anmäla, utreda och ge elever det eventuella särskilda stöd som de behöver. Enligt Skolinspektionens enkät vårterminen 2021 är indexvärdet för hur väl arbetet fungerar enligt den pedagogiska personalen 4,9 på en skala från 0-10. Motsvarande värde för övriga skolenheter i omgången är 7,9. Lärarna ska i enkäten ta ställning till påståenden om huruvida elevers behov av särskilt stöd utreds snabbt, om åtgärdsprogram utarbetas för elever som behöver sådant stöd samt om stödet så långt det är möjligt ges inom den elevgrupp som eleven normalt tillhör.

Lärare anmäler inte alltid, eller ibland för sent, till rektorn när de befarar att en elev, trots stöd i form av extra anpassningar, inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av intervju med rektorn framgår att anmälan om utredning ska göras till elevhälsan, men att rektorn inte är säkerställt att det görs. Vidare uppger rektorn att elever ska anmälas om läraren bedömt att eleven inte kommer att uppnå kunskapskraven trots att de haft extra anpassningar under flera terminer, men att det inte alltid görs. Av intervjuer och Skolinspektionens enkät framgår att det dessutom finns en osäkerhet på skolan kring bedömningen av elevernas kunskapsutveckling,

vilket också kan påverka om anmälan görs eller inte. Lärare som saknar legitimation uppger att de känner sig osäkra på bedömningen av elevernas kunskaper och lämnas ensamma med det. Av intervju med elevhälsan framgår att de ser ett behov av att lärare, och främst obehöriga lärare, och elevhälsan kontinuerligt samverkar om elevernas kunskapsutveckling, för att inte elevers behov av stöd ska uppmärksammas för sent. Vidare uppger rektorn att specialpedagogen under vårterminen 2021 kartlägger elevernas kunskaper i årskurs 6 eftersom de tidigare bedömningarna inte anses tillförlitliga. Även Skolinspektionens enkät till lärarna våren 2021 visar att osäkerheten kring bedömningen är stor. Indexvärdet kopplat till bedömning och betygssättning är 4,0 att jämföra med 7,4 för samtliga skolenheter i enkätomgången. Frågorna i enkäten handlar om huruvida lärarna anser att det på skolan är tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till, och i vilken utsträckning lärarna får stöd och samarbetar med varandra i bedömningsarbetet.

Tillsynen visar att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Biträdande rektorn uppger att under höstterminen 2020 uppmärksammades att flera elever i årskurs 6 inte uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås. Beslut fattades då om att pedagogiska utredningar skulle göras under hösten. Av intervjun framgår dock att en prioritering gjordes och att utredningsarbetet är påbörjat men inte avslutat den 18 maj 2021 när intervjun hölls. Enligt biträdande rektorn har utredningarna lett till att en av eleverna nu har åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det även under förra läsåret förekom att elever slutade på skolan med betyget F i många ämnen och för vilka särskilt stöd borde ha satts in tidigare.

Tillsynen visar att det särskilda stödet inte alltid ges på det sätt som en elev behöver. Som framkommit ovan finns det elever vid skolan, vars eventuella behov av särskilt stöd ännu inte utretts. Vidare framgår av samtliga intervjuer och av ingivna åtgärdsprogram framgår att det särskilda stödet under större delen av läsåret till stor del inneburit enskild undervisning i annan lokal med hjälp av elevassistenter. Av intervjuer med lärare framgår dock att en undervisande lärare inte vet vilken undervisning en elev ges på dessa lektioner. Enligt rektorn ska enskilda lärare informeras av klassläraren om en elev har stödinsatser, till exempel i form av elevassistent, och hur stödet ska ges, men att det uppenbarligen inte alltid fungerar så. Vidare framgår av intervju med rektorn, elevhälsan och lärare att elevassistenter inte har tillräcklig kompetens för att klara av sitt uppdrag att ge enskild undervisning. Lärare uppger att assistenterna ofta saknar den erfarenhet som behövs för att kunna undervisa eller ge stöd till elever som har stora svårigheter i sin skolsituation. Såväl rektorn som elevhälsan bekräftar att undervisningen som bedrivs utanför klassrummet inte håller tillräcklig kvalitet. Rektorn uppger även att ju längre tid denna undervisning fortgår desto svårare blir det för eleverna att nå kunskapskraven. Elevhälsan uppger att specialpedagogen därför under vårterminen ska handleda elevassistenter i hur stödet ska planeras och ges. I intervju den 18 maj uppger biträdande rektorn att eleverna, som tidigare huvudsakligen hade enskild undervisning, nu undervisas av specialpedagogen och utbildade lärare med stöd av elevassistenter i en nystartad särskild undervisningsgrupp. Biträdande rektorn uppger vidare att dessa elever har åtgärdsprogram beslutade av rektorn. Dessa uppgifter tyder på att ett arbete påbörjats för att ge dessa elever det särskilda stöd på det sätt som de behöver.

Tillsynen visar vidare att det förekommer formella brister när åtgärdsprogram utarbetas. Av ingivna åtgärdsprogram framgår att ingripande stödinsatser som enskild undervisning för elever del av dagen under flera månader inte beslutats av rektorn utan av biträdande rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Tystberga skola inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Nyköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering till anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser. Tillsynen visar att bedömningsstödet i årskurs 1 inte genomfördes höstterminen 2020. Vidare har inte specialpedagogisk kompetens medverkat i arbetet med garantin på så sätt som skollagen föreskriver.

Rättslig reglering

Av 3 kap 4 § skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska också göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås. Vidare framgår att om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges där ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. Vidare framgår att det inte behöver göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. *Lag (2018:1098)*.

Vidare ska enligt 3 kap. 4 a § skollagen ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 § samt vid planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Vidare framgår att ett sådant samråd inte behöver genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. *Lag (2018:1098)*.

Enligt skolförordningen 9 kap. 22 b § ska nationella bedömningsstöd användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1.

Av Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan (SKOLFS 2016:66) framgår i 2 och 4 §§ att i ämnet svenska och svenska som andraspråk samt matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationala bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling och taluppfattning användas. Det framgår vidare av föreskrifterna 3 a och 5 a §§ att för läsåret 2020/2021 gäller att läraren ska använda bedömningsstödet endast under höstterminen.

Skolinspektionens utredning

Tillsynen visar att det finns brister i arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Enligt rektorn, biträdande rektorn och elevhälsan genomfördes inte hela bedömningsstödet i årskurs 1 under höstterminen 2020. Anledningen är att en lärare blev sjukskriven. Rektorn uppger i en uppföljande intervju den 8 april att alla delar av bedömningsstödet då var genomförda, men att specialpedagogisk personal inte hade involverats i någon särskild bedömning, vilket också bekräftas av specialpedagogen i intervju den 16 mars. I intervju den 12 maj uppger biträdande rektorn att hon inte känner till om någon särskild bedömning har gjorts i samband med att bedömningsstödet genomfördes, eller i vilken utsträckning specialpedagogen är involverad i detta arbete. Vidare framgår av intervju med elevhälsans representanter att de inte känner till hur resultaten på nationella prov i årskurs 3 användes inom ramen för garantin för tidiga stödinsatser.

Motivering till anmärkning som ingripande

Mot bakgrund av de brister som framkommit finner Skolinspektionen att verksamheten vid Tystberga skola inte uppfyller författningarnas krav avseende garantin för tidiga stödinsatser. Av tillsynen har dock framkommit att skolan under vårterminen 2021 har genomfört de nationella bedömningsstöden. Mot beaktande av detta tilldelas Nyköpings kommun en anmärkning.

På Skolinspektionens vägnar

X Hans-Göran Arvidsson

Föredragande

Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Lena Stadler

Beslutsfattare

Signerat av: Lena Stadler

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tystberga skola

Fakta om Tystberga skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Tystberga skola. Tillsynen genomfördes med hjälp av digitala intervjuer den 11 och 16 mars, 8 april samt 12 maj 2021. Skolenheten har 86 elever och omfattar förskoleklass med 22 elever samt årskurserna 1-6. Undervisningen bedrivs i tre åldersblandade klasser: årskurserna 1-2, 3-4 samt 5-6. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor. Huvudman är Nyköpings kommun.